

Tillsynsärende - godkände revisorn A-son

Beslut: Revisorsinspektionen ger godkände revisorn A-son en varning.

1 Inledning

Revisorsinspektionen har tagit emot information om godkände revisorn A-sons uppdrag som revisor för ett aktiebolag för räkenskapsåret 2023. Uppgifterna har föranlett inspektionen att öppna detta tillsynsärende.

Bolagets årsredovisning för det aktuella räkenskapsåret upprättades med tillämpning av Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) *Årsredovisning i mindre företag* (K2). Nettoomsättningen uppgick till ca 14,5 mnkr och balansomslutningen till ca 5,6 mnkr.

2 Avgångsredogörelse från föregående revisor

A-son valdes som revisor i bolaget vid en extra bolagsstämma som hölls efter räkenskapsårets utgång. Enligt protokollet från stämman upphörde samtidigt den föregående revisorns uppdrag. A-son har inte till sin revisionsberättelse fogat någon avgångsredogörelse från den föregående revisorn. Revisionsberättelsen innehåller inte någon upplysning om att en sådan redogörelse saknas.

Den extra bolagsstämman hölls den 8 september 2024 och A-son avgav sin revisionsberättelse den 25 september 2024. Revisorsinspektionen har vid en kontroll med

Bolagsverket kunnat konstatera att den föregående revisorn den 11 september 2024 inkom till Bolagsverket med en anmälan och redogörelse om förtida avgång från revisionsuppdraget.

A-son har uppgett följande.

Han tog kontakt med den föregående revisorn och frågade då bl.a. om denne hade avgett någon avgångsredogörelse. Den föregående revisorn uppgav att han inte hade kunnat ta del av något räkenskapsmaterial och därför i sin anmälan om förtida avgång inte hade kunnat redogöra för några iakttagelser. A-son kontrollerade inte med Bolagsverket om myndigheten hade tagit emot någon avgångsredogörelse. I efterhand anser han att han borde ha gjort detta och bifogat den föregående revisorns avgångsanmälan till sin egen revisionsberättelse, även om den inte innehöll någon redogörelse för gjorda iakttagelser.

Revisorsinspektionen gör följande bedömning.

En revisor vars uppdrag upphör i förtid ska genast anmäla detta för registrering i aktiebolagsregistret. I anmälan ska revisorn lämna en redogörelse för vad han eller hon har funnit vid den granskning som har utförts under den del av löpande räkenskapsår som uppdraget har omfattat (se 9 kap. 23 § aktiebolagslagen, 2005:551). Revisorn ska också lämna Bolagsverket en underrättelse om skälet till den förtida avgången (se 9 kap. 23 a §). Den nya revisorn ska bifoga den tidigare revisorns redogörelse och underrättelse till sin revisionsberättelse (se 9 kap. 36 §). Om någon sådan redogörelse eller underrättelse inte upprättats, ska den nya revisorn enligt god revisionssed lämna en övrig upplysning om detta i revisionsberättelsen.¹

I det nu aktuella fallet skulle A-son vid sin kontakt med den föregående revisorn ha förvissat sig om huruvida denne hade avgett någon avgångsredogörelse och, om så var fallet, begärt att få ta del av den. För det fall han inte fick ett tydligt besked skulle han inför avgivandet av revisionsberättelsen ha kontrollerat med Bolagsverket om någon avgångsredogörelse hade kommit in dit. Hade han fått del av handlingarna skulle han, oavsett hur han bedömde informationsvärdet i dessa, ha bifogat den föregående revisorns anmälan och redogörelse till sin revisionsberättelse. Hade han i stället dragit slutsatsen att någon avgångsredogörelse inte hade avgetts, skulle han ha upplyst om detta i

¹ Se Revisorsinspektionens beslut den 4 november 2016, dnr 2015-1235.

revisionsberättelsen. Genom att inte agera i enlighet med det nu sagda har han åsidosatt god revisionssed.

3 Skatter och avgifter

Av ett skattekontoutdrag i A-sons revisionsdokumentation framgår att bolaget under räkenskapsåret 2023 vid ett flertal tillfällen hade betalat skatter och avgifter för sent. Vid nio tillfällen ledde detta till att bolaget påfördes kostnadsränta och i tre av fallen överlämnades ärendet till Kronofogdemyndigheten. Revisionsberättelsen innehåller inte någon anmärkning om bolagets hantering av skatter och avgifter.

A-son har uppgett följande.

Bolaget hade under året betalat skatter och avgifter för sent. Detta borde ha framgått av hans revisionsberättelse.

Revisorsinspektionen gör följande bedömning.

Enligt 9 kap. 34 § aktiebolagslagen ska revisorn anmärka i revisionsberättelsen om han eller hon har funnit att bolaget inte har fullgjort sin skyldighet att i rätt tid betala skatter och avgifter som omfattas av skatteförfarandelagen (2011:1244).

Av skattekontoutdraget framgår att bolaget under räkenskapsåret 2023 i betydande omfattning hade betalat skatter och avgifter för sent. A-son skulle därför, såsom han själv har vidgått, ha anmärkt på detta förhållande i sin revisionsberättelse. Genom sin underlåtenhet i detta avseende har han åsidosatt god revisionssed.

4 Fortsatt drift

Av bolagets årsredovisning för räkenskapsåret 2023 framgår följande:

	2023	2022
Resultat	-3 745 tkr	558 tkr
Kassa och bank	2 tkr	2 031 tkr
Rörelsekostnader	18 mnkr	24 mnkr
Aktiekapital	100 tkr	100 tkr
Fritt eget kapital	8 tkr	3 753 tkr

Soliditet	2 procent	29 procent
-----------	-----------	------------

Förvaltningsberättelsen i årsredovisningen för räkenskapsåret 2023 innehåller inte någon närmare information om bolagets ekonomiska situation.

I A-sons revisionsberättelse finns inte någon upplysning, reservation eller avvikande mening när det gäller frågan om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. I revisionsdokumentationen har han antecknat att bolaget redovisade en stor förlust för räkenskapsåret och per bokslutsdagen var på gränsen till likvidationsplikt. Han har också antecknat att omsättningen hade minskat kraftigt och att likviditeten var mycket svag och soliditeten svag.

A-son har förelagts att redogöra för sin granskning ifråga om fortsatt drift. Han har vidare förelagts att ange huruvida han med företagsledningen tog upp frågan om det i årsredovisningen borde lämnas ytterligare upplysningar om bolagets ekonomiska situation. Han har slutligen uppmanats att redogöra för sina överväganden när det gällde hur frågan skulle hanteras i revisionsberättelsen.

A-son har uppgett följande.

Under räkenskapsåret 2023 hade bolaget befunnit sig i en mycket utsatt ekonomisk situation. Han talade med företagsledaren om detta, varvid denne redogjorde för strategier för att öka intäkterna och minska kostnaderna. Tyvärr berördes inte frågan om att i förvaltningsberättelsen informera om situationen. Sådan information borde ha lämnats. Vidare borde han själv ha angett i revisionsberättelsen att det förelåg en betydande risk när det gällde bolagets förmåga till fortsatt drift.

Revisorsinspektionen gör följande bedömning.

I 2 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) anges ett antal grundläggande redovisningsprinciper. En av dessa är principen om fortsatt drift.

Enligt International Standard on Auditing (ISA) 570 *Fortsatt drift* p. 6 ska en revisor inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis om huruvida det är riktigt av företagsledningen att använda antagandet om fortsatt drift vid upprättandet och presentationen av de finansiella rapporterna. Revisorn ska också komma fram till huruvida det

finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor rörande företagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om antagandet om fortsatt drift bedöms vara riktigt men det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, ska revisorn enligt p. 19 avgöra om de finansiella rapporterna på ett lämpligt sätt beskriver de huvudsakliga händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om företagets förmåga att fortsätta verksamheten. För det fall tillräckliga upplysningar har lämnats ska revisorn enligt p. 22 fästa uppmärksamheten på dessa i ett särskilt avsnitt i revisionsberättelsen. Om sådana tillräckliga upplysningar däremot saknas, ska revisorn enligt p. 23 lämna ett uttalande med reservation eller med avvikande mening.

I detta fall framgår det av handlingarna att bolaget vid utgången av räkenskapsåret 2023 befann sig i ett mycket pressat ekonomiskt läge. Enligt Revisorsinspektionens uppfattning var förhållandena sådana att det måste anses ha förelegat en sådan väsentlig osäkerhetsfaktor som avses i ISA 570. Några upplysningar om detta lämnades inte i årsredovisningen. Detta borde ha föranlett A-son att i sina kontakter med företagsledaren verka för att sådana upplysningar lämnades och att, om upplysningarna då tillfördes årsredovisningen, i revisionsberättelsen ha fäst uppmärksamheten på dessa. Om några upplysningar inte lämnades i årsredovisningen, skulle han i stället i revisionsberättelsen ha uttalat sig med reservation eller avvikande mening. Genom att inte göra något av detta har han åsidosatt god revisionssed.

5 Sammanfattande bedömning och val av disciplinär åtgärd

A-son har i en generell kommentar till det aktuella revisionsuppdraget uppgett att revisionen utfördes under stor tidspress och att hälsoproblem medförde att hans koncentrations- och minnesförmåga påverkades negativt.

Revisorsinspektionen har funnit flera brister i A-sons revisionsarbete. Han har inte hanterat frågan om den föregående revisorns avgångsredogörelse på ett korrekt sätt. Han har inte anmärkt på att bolaget inte hade betalat skatter och avgifter i rätt tid. Han har inte heller vidtagit några åtgärder med anledning av de väsentliga osäkerhetsfaktorer som förelåg när det gällde bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Genom att inte iakttä god revisionssed i dessa tre avseenden har han åsidosatt sina skyldigheter som revisor och ska därför meddelas en disciplinär åtgärd.

Det som läggs A-son till last är sammantaget allvarligt. Han ska därför, med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883), ges en varning. Det som han har uppgett om tidspress och hälsoproblem föranleder inte någon annan bedömning.

Ärendet har avgjorts av Revisorsinspektionen genom Tillsynsnämnden för revisorer. I beslutet har deltagit f.d. justitierådet Sten Andersson, ordförande, kammarrättslagmannen Christina Eng, vice ordförande, skattedirektören Tomas Algotsson, redovisningsexperten Sofia Bildstein-Hagberg, auktoriserade revisorn Maria Danckler, rådgivaren Sophie Degenne, advokaten Emma Norburg, auktoriserade revisorn Anneli Pihl och docenten Jessica Östberg. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt avdelningsdirektören Fredrik Bengtsson och revisionsdirektören Henrik Jonsson, som har föredragit ärendet, varit närvarande.

Sten Andersson

Henrik Jonsson

Hur man överklagar, se bilaga.